

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
DANIŞTAY BAŞKANLIĞI

**İÇTİHAT, RAPORLAMA VE
İSTATİSTİK BİRİMİ**

DAMGA VERGİSİ ve HARÇLAR
HAKKINDA
KARAR BÜLTENİ

Bülten: 5
2022-Aralık

Bu bülten 26.12.2024
tarihinde güncellenmiştir.

I- DAMGA VERGİSİNE İLİŞKİN KARARLAR

1

İhalenin iptal edilmesi hâlinde damga vergisi iade taleplerinin değerlendirilmesinde ihalenin yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan mevzuatın uygulanması gerektiği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 30/09/2021 E : 2019/2334 K : 2021/4383

2

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'na ekli 1 sayılı Tablo'nun "II. Kararlar ve mazbatalar" başlıklı 2. fıkrasına 6728 sayılı Kanun'un 28. maddesi ile eklenen hüküm öncesi dönem açısından, sözleşmenin uygulanmayan kısmına isabet eden damga vergisinin iadesi gerektiği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 30/11/2021 E : 2019/6258 K : 2021/5848

T : 30/11/2021 E : 2019/6644 K : 2021/5855

3

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'na ekli 1 sayılı Tablo'nun "II. Kararlar ve mazbatalar" başlıklı 2. fıkrasına 6728 sayılı Kanun'un 28. maddesi ile eklenen hüküm sonrası dönem açısından, ihale kararının hükmünden yararlanılmayan kısmına isabet eden damga vergisinin iade edilmesi gerektiği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 14/04/2022 E : 2019/1827 K : 2022/1440

I- DAMGA VERGİSİNE İLİŞKİN KARARLAR

4

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun Ek 2. maddesinin 4. fıkrasında düzenlenen uluslararası ihale tanımındaki "ve yabancı firmalarca da teklif verilen" ibaresinin Anayasa Mahkemesi tarafından 24/12/2020 tarih ve E:2020/15, K:2020/78 sayılı kararla iptal edilmesi üzerine, yeni oluşan hukuki durum karşısında tahakkuk eden damga vergisinin Kanun'da belirtilen diğer şartların varlığı hâlinde iadesi gerektiği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 27/10/2021 E : 2018/7496 K : 2021/4968

5

Milli Eğitim Bakanlığınca yapılan ilköğretim, ortaöğretim, açık lise ücretsiz ders kitapları ihalelerinde damga vergisi istisnasının uygulanması gerektiği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 17/02/2020 E : 2018/5863 K : 2020/791

6

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 10. maddesi kapsamında belli parayı ihtiva eden sözleşmelerin damga vergisine tabi olduğu hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 09/12/2021 E : 2021/3688 K : 2021/6239

I- DAMGA VERGİSİNE İLİŞKİN KARARLAR

7

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1, 3 ve 8. maddeleri ile ekli (1) sayılı Tablo'nun II/2 bendi kapsamında "Resmi Daireler" in ihale kararlarının damga vergisine tabi olduğu ve bu damga vergisinin tamamının kişiler tarafından ödeneceği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 03/03/2021 E : 2019/580 K : 2021/1438

T : 24/10/2019 E : 2016/21225 K : 2019/5059

8

İhale kararı üzerine işin üstlenilmesinden sonra ihale makamınca 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'na göre hesaplanıp işi üstlenen şirketten kesilerek veya alınarak vergi idaresine ödenen damga vergisinin iadesi istemiyle işi üstlenen şirket tarafından, Danıştay İçtihadı Birleştirme Kurulu kararı gereği, dava açılabilmesi hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 03/03/2021 E : 2020/5201 K : 2021/1443

İçtihatları Birleştirme Kurulu

T : 02/07/2012 E : 2009/1 K : 2012/2

9

İhale makamının kamu tüzel kişiliğini haiz kurum olması hâlinde, ihale kararlarının 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'na ekli (1) sayılı Tablo'nun II/2 bendi kapsamında damga vergisine tabi olduğu ve ihale kararına ilişkin damga vergisinin mükellefi ve sorumlusu kavramlarının, anılan Kanun'un 3 ve 24. maddeleri kapsamında değerlendirilmesi gerektiği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 03/03/2021 E : 2018/6738 K : 2021/1445

T : 09/11/2021 E : 2021/3373 K : 2021/5217

Vergi Dava Daireleri Kurulu

T : 08/06/2022 E : 2022/4 K : 2022/8

I- DAMGA VERGİSİNE İLİŞKİN KARARLAR

10

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 24. maddesinin 2. fıkrası kapsamında muaf kuruluşlarca kişilerin (1) sayılı Tablo'da yer alan işlemleriyle ilgili düzenlenen ve sadece bu kurumların imzasını taşıyan kağıtlara ait verginin tamamının kişiler tarafından ödeneceği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 20/10/2021 E : 2018/6781 K : 2021/4827

11

Resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumlar dışında kalan tüzel kişilerin ihale kararlarının damga vergisine tabi olmadığı hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 15/05/2019 E : 2016/13765 K : 2019/2129

12

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu kapsamında tahsil edilen damga vergisinin iadesinde uygulanacak faizin türü/oranı konusunda, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 112/4. maddesi kapsamında fazla ve yersiz tahsil edilen vergilerin, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre belirlenen tecil faiziyle iade edileceğinin düzenlendiği, 213 sayılı Kanun'a eklenen geçici 29. maddede ise bu Kanun'un 112/4 maddesinin, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra fazla veya yersiz tahsil edilen vergilerin iadesinde uygulanacağını belirtildiği, 15/06/2012 (Kanun'un yürürlük tarihi) tarihinden sonra ödenen tutara ilişkin yasal faiz talebinin, 213 sayılı Kanun'un 112/4. maddesi uyarınca tecil faizi oranı olarak değerlendirilmesi gerektiği ve bu hâlde Kanun'un 112/3. maddesi uyarınca gecikme zammı oranının uygulanamayacağı hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 13/12/2021 E : 2019/1430 K : 2021/6362

Vergi Dava Daireleri Kurulu

T : 10/03/2021 E : 2021/1 K : 2021/3

I- DAMGA VERGİSİNE İLİŞKİN KARARLAR

13

Fazla veya yersiz tahsil edilen verginin, mükelleften kaynaklanmayan diğer hâllerde iadesi durumunda hesaplanan faizin başlangıç tarihinin, tahsil tarihi olarak dikkate alınması gerektiği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 28/09/2021 E : 2018/5477 K : 2021/4298

14

Fazla veya yersiz tahsil edilen verginin iadesi üzerine, iade edilen vergiden bağımsız olarak ve tek başına faiz ödenmesi istemiyle, Vergi Usul Kanunu'nun 116 ve devamı maddeleri uyarınca, düzeltme-şikayet yoluna başvurulabileceği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 08/02/2022 E : 2021/3552 K : 2022/281

15

Fazla veya yersiz tahsil edilen verginin iadesi üzerine, iade edilen vergiden bağımsız olarak ve tek başına faiz ödenmesi istemiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 10. maddesi kapsamında başvuru yapılabilmesi hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 08/02/2022 E : 2019/1511 K : 2022/285

I- DAMGA VERGİSİNE İLİŞKİN KARARLAR

16

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'na ekli (1) sayılı tablonun "II. Kararlar ve Mazbatalar" başlıklı bölümünün 2. maddesinde yer alan "Sözleşmenin düzenlenmiş olması durumunda sözleşmeye ilişkin damga vergisi ret ve iade edilmez." ibaresinin iptal edilmesine ilişkin Anayasa Mahkemesinin 28/02/2023 tarih ve 32118 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 13/12/2022 tarih ve E:2022/125, K:2022/162 sayılı kararının, iptal tarihinden önce açılmış ve mevcut davalarda dikkate alınması gerektiği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 24/10/2023 E : 2022/3163 K : 2023/3873

17

Damga vergisinden istisna kağıtları düzenleyen 488 sayılı Kanun'a ek (2) sayılı tablonun "IV. Ticari İşlerle İlgili Kağıtlar" başlıklı kısmının 23 numaralı bendinde yer alan "yurt dışı kredi kuruluşları" ifadesinden, "mukimi bulunduğu ülkenin mevzuatına göre grup şirketleriyle sınırlı olmaksızın mali kaynak sağlamaya yetkili olan ve esas faaliyet konularından birisi kredi vermek olan kuruluşların"; "uluslararası kurumlar" ifadesinden ise "Dünya Bankası (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası), Uluslararası Para Fonu, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, İslam Kalkınma Bankası ve gelişmekte olan ülkelerin kalkınmalarının veya bir ülkenin yeniden yapılandırılmasının finansmanının temini amacıyla bu ülkelere kredi veren benzeri kuruluşların" anlaşılması gerektiği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 25/10/2023 E : 2022/2000 K : 2023/3916

18

Anayasa Mahkemesinin 13/12/2022 tarih ve E:2022/125, K:2022/162 sayılı kararı uyarınca, orantılılık ilkesi gereği taraflar arasında akdedilmiş sözleşme hükümlerinden faydalanılmayan kısma ilişkin damga vergisinin iadesi gerektiği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 18/09/2024 E : 2024/3749 K : 2024/4096

II- HARÇLARA İLİŞKİN KARARLAR

A- Yargı Harçları

1

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 367/2. maddesi uyarınca "taşınmaz mal ile ilgili aynî haklara ilişkin" kararların kesinleşmedikçe yerine getirilemeyeceği yolundaki düzenlemenin, karar ve ilâm harcı açısından uygulanamayacağı hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 20/02/2020 E : 2017/4732 K : 2020/981

2

492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 28/a maddesi uyarınca kararın tebliğinden itibaren bir aylık sürede ödenmeyen harcın tahsili için düzenlenen ödeme emirlerine ilişkin uyuşmazlıklarda, kararın kesinleşmesinin beklenilmesinin gerekmeyeceği, ancak karar ve ilam harcının dayanağı kararın bozulması hâlinde bu hususun dikkate alınması gerektiği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 22/11/2021 E : 2018/454 K : 2021/5610

3

Karar ve ilam harcına konu mahkeme kararının, davanın tarafı olan davacıya tebliğ edilmesinden önce, söz konusu karara ilişkin harç tahsil müzekkeresi üzerine ödeme emri düzenlenmesinde hukuka uyarlık bulunmadığı hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 09/12/2021 E : 2018/7835 K : 2021/6341

4

Aleyhine karar ve ilam harcına hükmedilen kişilerin birden fazla olması hâlinde, harca hükmedilen mahkeme kararında söz konusu kişilerin; "müteselsil" veya "müşterek-müteselsil" sorumlu olduğunun belirtilmesi durumlarında, harcın tamamı, aleyhine harca hükmedilenlerden herhangi birinden istenebilecekken, "müşterek" sorumlu olduklarının belirtilmesi veya sorumlulukla ilgili herhangi bir ibareye yer verilmemesi durumlarında, aleyhine harca hükmedilenlerden her birinin, sadece hissesine isabet eden harçtan sorumlu olacakları hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 11/11/2021 E : 2021/1567 K : 2021/5427

II- HARÇLARA İLİŞKİN KARARLAR

B- İcra Tahsil Harçları

1

İcra müdürlüğü tarafından yapılan takip sonucu harç ya da vergi alınması hâlinde, bu işleme karşı açılan davanın, uyuşmazlığın icra müdürlüğünün tesis ettiği işlemde kaynaklanması nedeniyle, adli yargı yerine incelenmesi gerektiği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 10/11/2020 E : 2018/973 K : 2020/4908

2

213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca idarece mükellefler adına ihbarname, ödeme emri düzenlenmesi ve haciz uygulanması, mükelleflerce 5 yıl içinde alınan vergi ya da harcın kanuna aykırı olduğu iddialarıyla idareye yapılan başvuruların ret ya da zımnen reddi işlemlerine karşı dava açmaları hâlinde, uyuşmazlığın adli yargı tarafından değil, idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemelerinde çözümlenmesi gerektiği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 22/03/2021 E : 2019/4147 K : 2021/2105

T : 11/11/2021 E : 2020/4631 K : 2021/5377

C- Noter Harçları

1

Adalet müfettişleri, gümrük müfettişleri ve Sayıştay denetçileri gibi 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 135. maddesi uyarınca vergi incelemesi yapmaya yetkili olmayanlar tarafından düzenlenen yazı ve raporların, vergi inceleme raporu veya takdir komisyonu kararına dayanak alınabileceği ancak tek başına tarhiyatın dayanağı olamayacağı, bu noktada düzenlenen vergi inceleme raporu ve takdir komisyonu kararının incelenmesi suretiyle karar verilmesi gerektiği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 16/12/2021 E : 2021/385 K : 2021/6805

II- HARÇLARA İLİŞKİN KARARLAR

2

492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 46. maddesi uyarınca birbiriyle ilgili işlerin bir arada bulunması hâlinde, harcın en yüksek harç alınmasını gerektiren iş üzerinden alınacağı hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 15/05/2019 E : 2016/15945 K : 2019/2137

1

492 sayılı Harçlar Kanunu (4) sayılı Tarife'nin 20. maddesinde düzenlenen devreden ve devralan için ayrı ayrı harç alınacağına ilişkin hüküm gereği, alıcı ve satıcının kendi payına düşen tapu harcını isteyebileceği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 14/05/2019 E : 2016/13698 K : 2019/2071

2

492 sayılı Harçlar Kanunu'nda tapu harcının mükellefinin açıkça belirtilmesi ve vergiyi doğuran olayın gerçekliği ilkesi kapsamında, tapu harcının tamamının alıcı tarafından ödenmiş olması halinde, mükellef olan gerçek satıcının, kendi payına düşen kısım için açılan davalarda ehliyetli olduğu hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 23/03/2021 E : 2020/356 K : 2021/2188

3

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 7. maddesi-nin 9. fıkrasında 29/11/2018 tarih ve 7153 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikten önce, anılan Kanun kapsamındaki riskli alan/riskli yapıların kentsel dönüşüm uygulamaları öncesinde (yeni bina yapılmak üzere satın alınması işlemi dahil) tüm satış işlemlerinin, hissedarlar arası satışlar da dahil, satıcı/alıcı ayrımı yapılmaksızın tapu harcından muaf olduğu hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 21/10/2021 E : 2018/5847 K : 2021/4911

II- HARÇLARA İLİŞKİN KARARLAR

4

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 7. maddesi- nin 9. fıkrasında 29/11/2018 tarih ve 7153 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikten önce, anılan Kanun kapsamındaki kentsel dönüşüm uygulamaları sonrasında yeni inşa edilen bağımsız bölümlerin satışıyla ilgili malik tarafından 3. kişiye satış işlemlerinin (bu safhaya kadar olan hissedarlar arası satış işlemleri de dahil olmak üzere) satıcı/alıcı ayrımı yapıl- maksızın tapu harcından muaf olduğu hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 21/10/2021 E : 2020/923 K : 2021/4883

Vergi Dava Daireleri Kurulu

T : 18/05/2022 E : 2022/2 K : 2022/7

5

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 7. maddesi- nin 9. fıkrasında 29/11/2018 tarih ve 7153 sayılı Kanun'la yapılan değişiklik sonrasında ve dönüşüm uygulaması sonucu oluşan müteahhite ait olan bağımsız bölümlerin satışlarına ilişkin ödenen tapu harçları açısından; müteahhit tarafından yapılan ve Kanun'da açıkça belirtilen işlemlerin istisna kapsamında değerlendirilmesi gerektiği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 28/04/2022 E : 2021/1946 K : 2022/1699

6

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 7. maddesi- nin 9. fıkrasında 29/11/2018 tarih ve 7153 sayılı Kanun'la yapılan değişiklik sonrasında ve dönüşüm uygulaması sonucu oluşan malike ait olan bağımsız bölümlerin satışlarına ilişkin ödenen tapu harçlarının Kanun değişikliğinin gerekçesi de dikkate alındığında, istisna kapsamında olmadığı hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 12/05/2022 E : 2022/814 K : 2022/1822

II- HARÇLARA İLİŞKİN KARARLAR

7

İnşa edilen bağımsız bölümler üzerinde birden çok kişi/şirketin paylı mülkiyet şeklinde malik olması durumunda, 3. kişiye satış işlemlerine ilişkin tapu harcı iadesi istemiyle yapılan düzeltme-şikayet başvurularının reddine karşı açılan davalarda, idareye başvurarak adlarına işlem tesis ettirenlerin, bu işleme karşı dava açma ehliyetine sahip olduğu hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 21/10/2021 E : 2020/18 K : 2021/4892

8

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 7. maddenin 9. fıkrasında 20/11/2018 tarih ve 7153 sayılı Kanun'la yapılan değişiklik sonrasında; anılan Kanun kapsamında yapılacak uygulamalar neticesinde meydana gelen yeni yapılara ilişkin Toplu Konut İdaresi Başkanlığının iştiraki olan Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.'nin arsa sahibi (malik) olarak üçüncü kişilere gerçekleştirdiği ilk satış işlemlerinin tapu harcı istisnası kapsamında bulunduğu hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 23/05/2023 E : 2023/289 K : 2023/1838

II- HARÇLARA İLİŞKİN KARARLAR

E- Elektrik Üretim Lisans Harcı

1

Elektrik üretim lisans harcına ilişkin olarak "Su kullanım bedeli", "Özelleştirme bedeli" ve "Lisans ihale bedeli" ödendiğine dair iddiaların, düzeltme-şikayet hükümleri kapsamında incelenebileceği hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 19/02/2018 E : 2016/11351 K : 2018/771

2

"Su kullanım bedeli" ile "Hidroelektrik kaynak katkı payı"nın aynı kavramlar olduğu, HES projesi için birden fazla başvuru yapılması hâlinde, "Hidroelektrik Kaynak Katkı Payı (Su Kullanım Bedeli)" ödeneceği, tekli başvuru yapılması hâlinde ise (olay tarihindeki mevzuat hükümleri dikkate alındığında) bu bedelin ödenmeyeceği ve "Hidroelektrik Kaynak Katkı Payı (Su Kullanım Bedeli)" ödeyenlerden Elektrik Üretim Lisans Harcının alınmıyacağı hakkında.

Danıştay Dokuzuncu Daire

T : 14/10/2021 E : 2020/6293 K : 2021/4699